

1. Innledning

I 2013 etablerte Universitetet i Bergen en budsjettpost (publiseringsfond) for støtte til Open Access-publisering. Universitetsbiblioteket har ansvaret for å administrere budsjettposten og håndtere søknader.

Budsjettposten ble startet som en treårig prøveordning fra 1. oktober 2013 til 31. september 2016. Fra og med oktober 2016 har budsjettposten fortsatt med nye retningslinjer.

I slutten av 2016 og 2017 har budsjettposten gitt 100 % støtte til forfatteravgift (APC) for fagfellevurderte, vitenskapelige artikler i Open Access-tidsskrift og 50 % reduksjon til forfatteravgift for artikler i hybridtidsskrift på nivå 2.¹ Budsjettposten støtter ikke lengre hybridartikler i nivå 1 tidsskrift. I tillegg støttet budsjettposten fagfellevurderte, vitenskapelige bøker i publiseringskanaler på nivå 1 og 2.

2. Bruk

Denne rapporten omhandler første halvår 2017 (til og med 30. juni). Det kom inn 128 søknader om støtte i denne perioden, og 118 av disse ble innvilget (92 %). Hovedgrunnene til avslag er søknader om støtte til hybrid på nivå 1 (8 av 9 avslag).

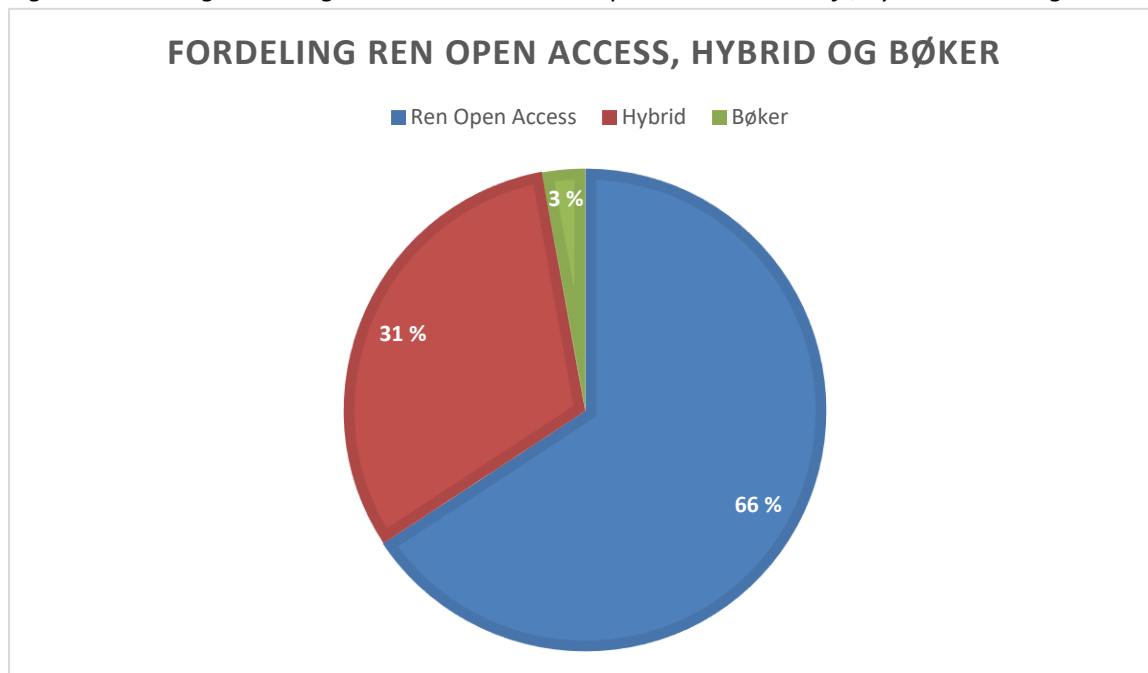
Budsjettet i 2017 er på 5,5 millioner. Totalt er det innvilget støtte for cirka 2,8 millioner kroner i første halvår av 2017, og dette utgjør 51 % av midlene. Dette er en nedgang på cirka 45 % i estimert bruk i forhold til 2016.

Når det gjelder fordeling mellom de ulike publiseringsmodellene, er cirka 69 % av de innvilgede søknadene til artikler i rene Open Access-tidsskrift, 33 % til hybridtidsskrift på nivå 2 og 3 % til bøker.

---

¹ Hybridtidsskrift er abonnementsbaserte tidsskrift der det er mulig å frikjøpe enkeltartikler Open Access. Tilgangsmodellen er primært gjennom kjøp av abonnement, men en artikkel som er frikjøpt vil være tilgjengelig Open Access.

Figur 1: Fordeling av innvilgede søknader til rene Open Access-tidsskrift, hybridartikler og bøker.

Det medisinsk-odontologiske fakultet er den enheten med flest innvilgede søknader (56), etterfulgt av det matematisk-naturvitenskapelige (35) og det psykologiske fakultet (16). Søknader innvilget til det medisinsk-odontologiske fakultetet utgjorde 47 % av totalen, og til sammen utgjorde disse tre fakultetene 92 % av alle innvilgede søknader i perioden.

Tabell 1: Andel innvilgede per fakultet fordelt på type Open Access og nivå.

2017 (30.6)	Innvilget, ren OA	Innvilget, hybrid	Bøker	Innvilget, totalt	% nivå 2 ²
Det humanistiske fakultet	2 (50 %)	2 (50 %)		4 (3 %)	50 %
Det samfunnsvitenskapelige fakultet			2 (100 %)	2 (2 %)	50 %
Det juridiske fakultet		1 (100 %)		1 (1 %)	100 %
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	14 (40 %)	21 (60 %)		35 (30 %)	66 %
Det medisinske fakultet	51 (91 %)	5 (9 %)		56 (47 %)	18 %
Det psykologiske fakultet	14 (88 %)	2 (12 %)		16 (14 %)	50 %
Universitetsmuseet			1 (100 %)	1 (1 %)	100 %
SARS	1 (33 %)	2 (67 %)		3 (3 %)	100 %

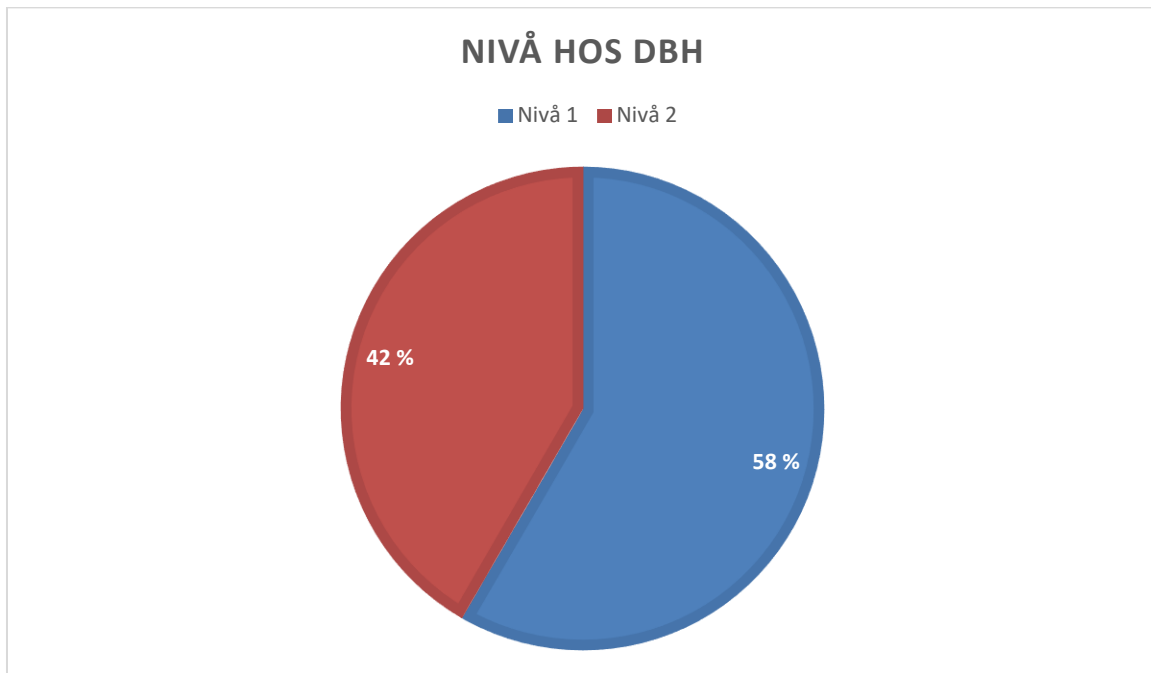
² Andel nivå 2 publikasjoner totalt for ren OA, hybrid og bøker.

Når det gjelder type Open Access ser vi at det matematisk-naturvitenskapelige fakultet er det fakultetet/enheten som har fått innvilget flest søknader til hybridartikler i 2017 (60 %). Det medisinske fakultet har så langt i 2017 kun fått innvilget 9 % støtte til hybridartikler. Antall innvilgede søknader på fakultetet i perioden er 51 rene Open Access-artikler og 5 hybridartikler. Ved det medisinske fakultet er det så langt i 2017 en kraftig nedgang i støtte til hybridartikler.

Noen av instituttene ved det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har etablert en ordning for å støtte 50 % av forfatteravgiften ved hybridpublisering på nivå 2. Dette er årsaken til at fakultetet fremdeles publiserer en god del hybridartikler med støtte fra budsjettposten.

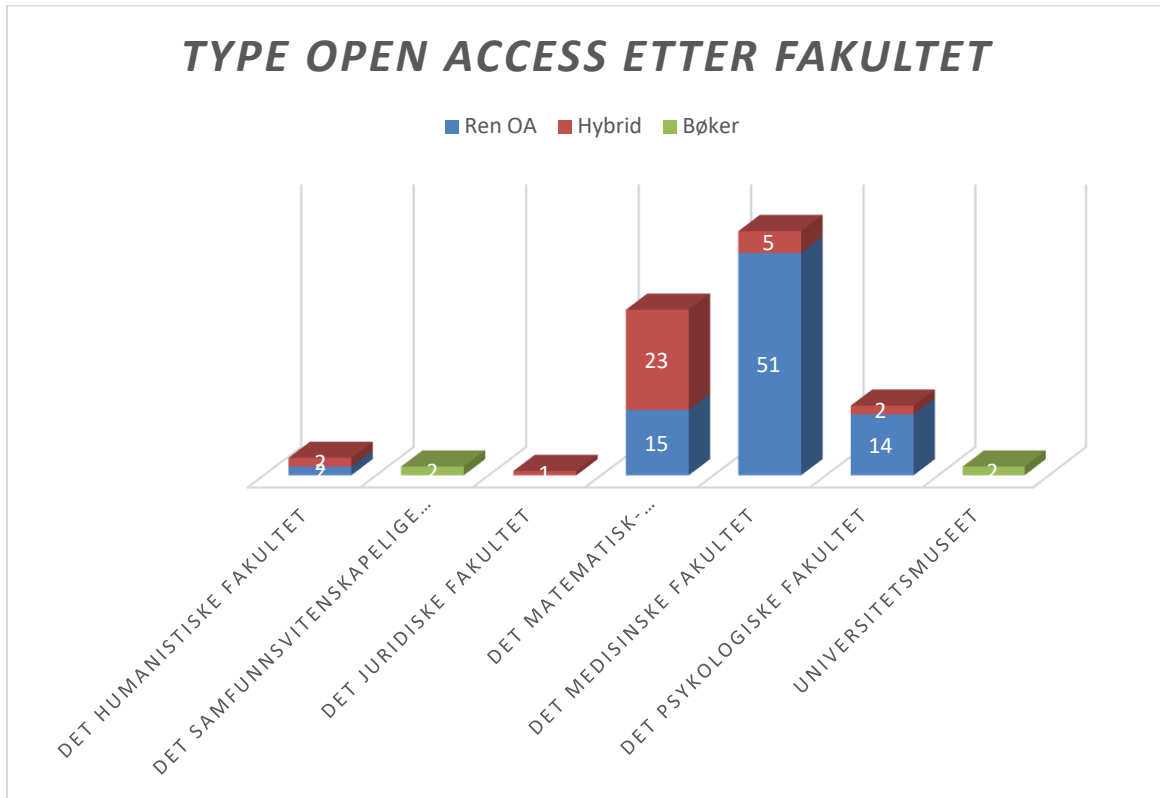
Av de få innvilgede søknader ved det humanistiske fakultet og det samfunnsvitenskapelige fakultet har størst andel gått til bøker våren 2017.

Figur 2: Fordeling av innvilgede søknader etter nivå hos DBH.

Fordeling mellom nivå 1 og 2 i første halvår 2017 viser innvilget støtte til 58 % i nivå 1 kanaler og 42 % i nivå 2 kanaler. Dette er en endring fra 2016 (hele året), der 71 % var i nivå 1 kanaler og 29 % på nivå 2. Økning i nivå 2 skyldes ikke at flere artikler blir publisert åpent på nivå 2 med støtte fra budsjettposten, men at hybridartikler på nivå 1 ikke lenger mottar støtte. Før 2017 utgjorde hybridartikler på nivå 1 klart flest innvilgede søknader. De fleste publikasjoner som har fått støtte i nivå 2 kanaler er hybride fordi det finnes få rene Open Access-tidsskrift på nivå 2.

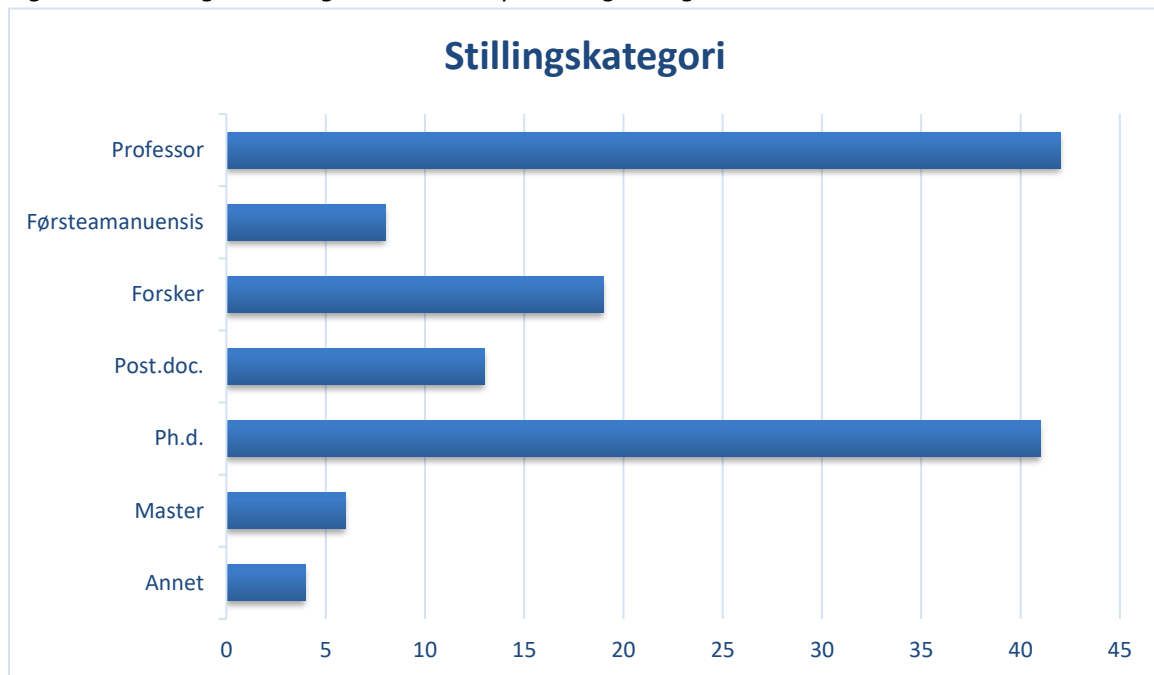
Figur 3: Andel innvilgede søknader per fakultet fordelt på type Open Access.

Andel innvilgede nivå 2 artikler ved det matematisk-naturvitenskapelige fakultet er høyere enn ved de andre fakultetene.³ Foreløpige tall for 2017 viser en økning i nivå 2 artikler i forhold til 2016 (hele året) fra 44 % til 60 % ved det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. Ved det psykologiske fakultet ser vi en økning fra 23 % til 50 % nivå 2 artikler. Ved det medisinsk-odontologiske fakultet er det derimot en nedgang i nivå 2 artikler fra 23 til 18 %.

³ Ved de andre fakultetene er andel publikasjoner såpass så lavt at det er vanskelig å sammenligne fra år til år.

Figur 4: Fordeling av innvilgede søknader på stillingskategori.

PhD-kandidat og professor var de stillingskategoriene med flest innvilgede søknader, etterfulgt av forsker og post.doc.

